

با اسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس:	زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۶/۵	تعداد صفحه: ۴
دانش‌آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش		http://aee.medu.ir
سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)			ردیف	نمره

(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۱۲ نمره)

اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.

۱	نه هرگز براندیشم از پادشا	۰/۲۵
۲	من قلا کردم.	۰/۲۵
۳	می‌خواستند حضیضی بیابند.	۰/۲۵
۴	وی در هنگام ورود خویش در باغ غرس کرده بود.	۰/۲۵
۵	بگفتا دوری از مه نیست در خور	۰/۵
۶	پا بر سر سبزه تا به خواری ننهی	۰/۵
۷	چون بیاورد ، درزه‌هایی بیرون گرفت.	۰/۵
۸	حدرکن ز نادان ده مرده‌گوی	۰/۵
۹	به لطف ، ما را دست‌گیر و به کرم ، پای دار.	۰/۵
۱۰	با شما پیکار می‌کنند و به جنگی دست‌نمی‌گشایید.	۰/۵
۱۱	از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند	۱
۱۲	کار ما شاید این است / که میان گل نیلوفر و قرن / پی آواز حقیقت بدؤیم	۱

(ب) معنی واژه (۱۲ نمره)

در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

۱۳	میهین مهرورزان که آزاده‌اند	۰/۲۵
۱۴	گفت : « سهل است <u>چغزی</u> و صعوه‌ای نیز بر روی آب می‌رود. »	۰/۲۵
۱۵	گفت : « از <u>بهر غرامت</u> ، جامه‌ات بیرون گنم »	۰/۲۵
۱۶	شب‌ها به مهتاب روشن است و یا به قطره‌های درشت و تابناک باران ستاره : <u>مسابیح آسمان!</u>	۰/۲۵
۱۷	این <u>عيار</u> مهر و کین مرد و نامرد است	۰/۲۵
۱۸	چشم را به <u>سن</u> دوختم.	۰/۲۵

ادامه پرسش‌ها در صفحه دوم

با اسمه تعالیٰ

نام و نام خانوادگی :	زبان فارسی	رسالت امتحان نهایی درس:
تعداد صفحه:	دسته: گلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح
تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۶/۵	دوره پیش‌دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
دانش‌آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور سال ۱۳۹۴ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		نمره
سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)		ردیف

۱۹	ب) در گ مطلب (۴ نمره) با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «ندا به ساقی سرمست گل عذار رسید که طرف دشت چو رُخسار سُرخِ مستان شد که مُرغِ دل ز فراق رُخت پریشان شد» الف) چه ندایی به معشوق زیبارو رسیده است? ب) دل معشوق از دوری چه چیزی آشفته شده است?
۲۰	در بیت زیر ، به نظر سعدی ، کدام عامل موجب می‌شود که انسان شایستگی حضور در بارگاه محبوب را بیابد؟ «گویند روی سرخِ تو ، سعدی ، که زرد کرد؟ اکسیرِ عشق بر مسم افتاد و زر شدم»
۲۱	در عبارت «روای مدار که به خاطر هوس خویش ، پای بطلان بر عنوان حق گذارم و باطل را بر حق برگزینم.» چگونه انسان می‌تواند باطل را بر حق ترجیح دهد؟
۲۲	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «اما بعضی مشایخ او را مهجور کردند از جهت مذهب و دین و از آن بود که ناخشنودی مشایخ از سر مستی او ، این بار آورد.»
۲۳	الف) علت ناخشنودی مشایخ از حلّاج چه بود؟ ب) مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟ با توجه به بیت «بر گلِ تر عنديليب ، گنج فريدون زده است / لشکر چين در بهار ، خيمه به هامون زده است» :
۰/۵	الف) کدام قسمت ، نام نوايی در موسيقی است؟
۰/۵	ب) منظور از «لشکر چين» چیست؟
۰/۲۵	پ) «گل» در ادب فارسي هر جا تنها به کار رود ، به معنی است.
۰/۲۵	با توجه به عبارت زیر برای هر پرسش ، پاسخی کوتاه بنویسید.
۰/۲۵	«آن باغ پر از گل‌های رنگیں و معطر شعر و خیال و الهام و احساس - که قلب پاک کودکانه‌ام همچون پروانه شوq در آن می‌پرید - در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد.»
۰/۲۵	الف) دکتر علی شریعتی ، قلب خود را به چه چیزی مانند کرده است؟
۰/۵	ب) کدام ویژگی‌ها به عقل نسبت‌داده شده است؟
ادامه پرسش‌ها در صفحه سوم	

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: کلیه رشته ها	سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۳۹۴/۶/۵	دوره پیش‌دانشگاهی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگ‌سال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور سال ۱۳۹۴			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	

(ت) خودآزمایی (۳ نمره)

۰/۲۵	کدام یک از شعرهای زیر، «ضرب المثل» است؟	۲۵
	ب) کی توان کردن شنا ای هوشمند ت) کز کشیدن تنگ تر گردد کمند	الف) عشق، دریایی کرانه ناپدید پ) زشت باید دید و انگارید خوب
۰/۲۵	در بیت زیر منظور از «نیستان» چیست؟	۲۶
	از نفیرم مرد و زن نالیده‌اند «کز نیستان تا مرا ببریده‌اند»	
۰/۵	پیام بیت «تا کی می صبح و شکر خواب بامداد؟ / هشیار گرد، هان! که گذشت اختیار عمر» را بنویسید.	۲۷
۰/۵	در بیت زیر، «شیر سپهر» و «اختر سعد» به ترتیب چه مفهومی دارند؟	۲۸
	«با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»	
	درست یا نادرست بودن هر یک از عبارت‌های زیر را تعیین کنید.	۲۹
۰/۲۵	الف) نوع توصیف بیت «در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت» «تخیلی» است.	
۰/۲۵	ب) در مصراج «بسیار بود رود در آن برزخ کبود»؛ «برزخ کبود» در مفهوم جامعه پر از ظلم و ستم و خفغان دوران پهلوی به کاررفته است.	
۰/۲۵	پ) بیت «گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی تو ولی زمینه پیداشدن نداشت»؛ خطاب به حضرت امام خمینی (ره) سروده شده است.	
	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	۳۰
	«هر که جهاد را واگذارد و ناخوشایند داند، خدا جامه خواری بر تن او پوشاند و <u>فوج بلا بر سرش کشاند</u> .»	
۰/۲۵	الف) مرجع ضمیر «او» را مشخص کنید.	
۰/۵	ب) مقصود از قسمت خط‌کشیده شده چیست؟	

(ث) تاریخ ادبیات و درآمدها (۱/۵ نمره)

۰/۵	هر یک از آثار ستون «الف» مربوط به کدام پدیدآورنده در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۳۱				
	<table border="1"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>سپهوردی مهری اخوان ثالث ابونصر فراهی</td> <td>نصاب الصبیان زمستان</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	سپهوردی مهری اخوان ثالث ابونصر فراهی	نصاب الصبیان زمستان	
«ب»	«الف»					
سپهوردی مهری اخوان ثالث ابونصر فراهی	نصاب الصبیان زمستان					
ادامه پرسش‌ها در صفحه چهارم						

باسم‌هه تعالی

ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره
۳۲	<p>جاهای خالی را با کلمه‌های درست کامل کنید.</p> <p>الف) امیل زولا از برجسته‌ترین چهره‌های مکتب ادبی طبیعت‌گرایی است، «واقع‌بینی» را به جای «.....» اصلی‌ترین شرط نویسنده‌گی می‌داند.</p> <p>ب) ترجمة تاریخ طبری معروف به که ابوعلی محمد بلعمی وزیر دانشمند امیرنصرسamanی آن را به نشر فارسی درآورد.</p> <p>پ) از ویژگی‌های بارز شعر نیمایی پرداختن به مسائل با زبانی نمادین است.</p> <p>طنز موجود در قطعه «مست و هشیار» پروین اعتصامی، یادآور طنز رندانه کدام شاعر پیشین است؟</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۳	ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)	
۳۴	<p>عبارت زیر چند جمله است؟</p> <p>«گفتی تأسف داشتند که پیش از این نتوانسته بودند لحظه‌ای چند به مدرسه بیایند.»</p> <p>بارزترین آرایه ادبی هر یک از جمله‌های زیر را بنویسید.</p>	۰/۲۵
۳۵	<p>الف) دوره متواته اش شاگرد زیادی نداشت، مثل حاصل سن زده.</p> <p>ب) دشت، سجاده من</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۶	<p>در بیت «چو خواهی که گویی نفس بر نفس / نخواهی شنیدن مگر گفت کس» : ساخت کلمه «مگر» را توضیح دهید.</p> <p>با توجه به عبارات زیر ، موارد درست را از درون کمانک انتخاب کنید و بنویسید.</p>	۰/۵
۳۷	<p>الف) حافظا ، خویش را با تو برابر نهادن جز نشان دیوانگی نیست. (حافظا : منادا ، تخلص)</p> <p>ب) ناچار جهانی را شیفتۀ آن می خواهد. «نوع حرف را : مفعولی ، حرف اضافه)</p> <p>پ) هر چه عاشق در رازپوشی بکوشد ، باز نگاه دو دیده اش از سر ضمیر خبرمی دهد. (مرجع ضمیر مشخص شده: نگاه ، عاشق)</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۸	ج) شعر حفظی (۲ نمره)	
۱	<p>شعرهای زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) غم این خفتۀ چند / / نگران با من استاده سحر</p> <p>ب) سوسن بوی ، گوهرفروش زمی ز گشته بهشت</p> <p>پ) گفت : " دیناری بده و خود را وارهان " گفت : " کار ، کار دیرهم و دینار نیست "</p>	۰/۵ ۰/۵
۲۰	«موفق باشد»	جمع نمره

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
ردیف	نمره	راهنمای تصحیح
۶		الف) معنی و مفهوم شعر و نثر در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است. هرگز از پادشا نمی‌هراسم. (۰/۲۵) – ص ۱۸ من کلکزدم. (۰/۲۵) – ص ۱۳۳ می‌خواستند <u>نشیبی</u> (پستی) پیداکنند. (۰/۲۵) – ص ۳۹ او در هنگام ورود خویش در باغ <u>کاشته</u> بود. (۰/۲۵) – ص ۱۴۲ گفت دوری از ماه (معشوق) شایسته (سزاوار) نیست. (۰/۵) – ص ۲۹ مواطن باش که از روی خواری و حقارت پا بر سر سبزه نگذاری. (۰/۵) – ص ۵۰ وقتی آورد ، بسته‌هایی بیرون آورد. (۰/۵) – ص ۲۶ از کسی که به اندازه ده تن سخن بگوید دوری کن. (۰/۵) – ص ۶۷ [خدایا] با لطف ، به ما کمک کن و با بخشش ما را محافظت نما. (۰/۵) – ص ۱۴۴ با شما می‌جنگند و به جنگیدن اقدام نمی‌کنید. (نمی‌جنگید) (۰/۵) – ص ۹۵ آن روسربی سپید (برف) را از روی سرت بردار (۰/۵) فرّ و شکوه (شأن و شوکت) خود را نشان بده. (۰/۵) – ص ۸۳ وظیفه ما شاید این باشد (۰/۲۵) که میان آموخته‌های عرفانی (۰/۲۵) و رهاوردهای عصر جدید (۰/۲۵)، گوش به آواز حقیقت بسپاریم. (۰/۲۵) – ص ۱۲۳
۱/۵		ب) معنی واژه (برای هر واژه یک معنی کافی است.) بزرگ‌ترین ، بزرگ (۰/۲۵) – ص ۴۶ قورباغه (۰/۲۵) – ص ۵۷ توان ، جبران خسارت مالی و غیر آن (۰/۲۵) – ص ۷۴
		«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان : ۱۳۹۴ / ۶ / ۵	ساعت شروع : ۸ صبح	پایه پیش‌دانشگاهی
نمره	ردیف	راهنمای تصحیح
	۱۶	چراغ (۰/۲۵) - ص ۸۷
	۱۷	ابزار سنجش ، سنگ محک (۰/۲۵) - ص ۱۱۰
	۱۸	صفنه نمایش (۰/۲۵) - ص ۱۳۲
۴		پ) درگ مطلب (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد).
	۱۹	الف) که طرف چمن چو رخسار سرخ مستان شد (مفهوم مصرع دوم) (۰/۵) - صص ۴۸-۴۹
	۲۰	ب) فراق رخ معشوق (غنچه) (۰/۲۵) - صص ۴۸-۴۹
	۲۱	عشق (۰/۲۵) - ص ۳۳
	۲۲	به خاطر هوش خویش (۰/۵) - ص ۷
	۲۳	الف) حال سرمستی و سکر عارفانه او بود. (۰/۵) - ص ۷۰ ب) او را دورافتاده دانستند.
	۲۴	الف) گنج فریدون (۰/۲۵) - ص ۸۰ ب) سبزه ها (۰/۲۵) - ص ۸۰ پ) گل سرخ (۰/۲۵) - ص ۸۰
۳		الف) پروانه شوق (۰/۲۵) - ص ۸۸ ب) بی درد (۰/۲۵) و بی دل (۰/۲۵) - ص ۸۸
	۲۵	ت) خودآزمایی (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد).
	۲۶	گزینه ت (کز کشیدن تنگ تر گردد کمند) (۰/۲۵) - ص ۲۵
	۲۷	عالم معنا (۰/۲۵) - ص ۲
	۲۸	دوری از غفلت و غنیمت دانستن عمر (۰/۵) - ص ۳۴
	۲۹	به ترتیب: آفتتاب (۰/۲۵) ، مشتری (۰/۲۵) - ص ۸۲
	۳۰	الف) نادرست (۰/۲۵) - ص ۱۲۵ ب) درست (۰/۲۵) - ص ۱۲۵ پ) درست (۰/۲۵) - ص ۱۲۵
		الف) هر که جهاد را واگذارد. (۰/۵) - ص ۹۴ ب) برابر او نازل می شود. (۰/۵) - ص ۹۴
		« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم »

با اسمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	
ردیف	نمره	راهنمای تصحیح	
۱/۵		ث) تاریخ ادبیات و درآمدها نیصاب الصبیان : ابونصر فراہی (۰/۲۵) - ص ۶۴ زمستان : مهدی اخوان ثالث (۰/۲۵) - ص ۱۰۷ الف) تخیل (۰/۲۵) - ص ۷۸ حافظ (۰/۲۵) - ص ۷۳	۳۱ ۳۲ ۳۳
۲		ج) آرایه های ادبی و نکات بلاغی سه جمله (۰/۲۵) - ص ۱۴۰ الف) تشبيه (۰/۲۵) - ص ۱۳۴ از «مه» علامت نفي (۰/۰) و «اگر» کلمه شرط ساخته شده است. (۰/۲۵) - ص ۶۸ الف) منادا (۰/۰) - ص ۹۸-۹۹ ب) مفعولی (۰/۰) - ص ۹۸-۹۹ پ) عاشق (۰/۰) - ص ۹۸-۹۹	۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷
۲		ج) شعر حفظی الف) خواب در چشم ترم می شکند - ص ۱۰۳ (۰/۵) ب) به ترتیب : کافور (۰/۰) ، گلبن (۰/۰) ، اردیبهشت (۰/۰) ، برین (۰/۰) - ص ۷۹ پ) به ترتیب : پنهان (۰/۰) ، شرع (۰/۰) - ص ۷۴	۳۸
۲۰	جمع نمره	همکاران گرامی خدا قوت	